

VILÁGOSÁG

KOLOZSVAR,
1917 augusztus 20, szerda

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
210. szám

**Kolozsvári
asszonyok
ezrei tüntettek
a stabil árakért**

Megállapították az iparosok és kereskedők haszonkulcsát

Hogyan kell kiszámítani az alkalmazottak fizetését? — A kisiparosok forgótőkéjének beváltása — Az igazságügyminisztérium ellenőrzi a stabilizációs törvények végrehajtását

BUKAREST. — Lucretiu Patrascanu igazságügyminiszter két körrendeletet intézett az összes főügyészségekhez, valamint az ország összes igazságügyi hatóságainak vezetőihez. A körrendeletekben az igazságügyminiszter felhívja az ügyészségek és igazságügyi vezetők figyelmét, hogy a legrigoribban őrködjenek a pénzügyi rendeletek betartása felett, valamint a spekuláció, az üzérkedéssel és a gazdasági ellenőrzésről szóló törvények betartása felett.

Az igazságügyminiszter közli a körrendeletekben azt is, hogy közvetlenül az igazságügyminisztérium fogja felülvizsgálni azt, hogy az igazságügyi hatóságok milyen módon alkalmazzák és alkalmazzák ezeket a törvényeket.

A körrendeletekkel egyidejűleg az igazságügyminisztérium igazságügyi ellenőrököt küldött szét az országba, akiknek az a feladatuk, hogy közvetlen összeköttetést létesítsenek a vidéki igazságügyi hatóságok és az igazságügyminisztérium között.

tésre előleget, ha szükségük is van rá, csak a fizetés 30 százalékának erejéig vegyenek fel. Előleget azonban csak augusztus 25 és 31-e között lehet kérni.

A KERESKEDŐI ÉS IPARI HASZONKULCS

A kereskedelem és iparügyi minisztérium 4561. számú rendeletében szabályozta az árak és a viteldíjak kiszámítását. A nagypontosságú rendelet főbb vonásai a következők:

a) A termelő nagyiparosok termékeik árát saját felelősségükre állapítják meg. Az árszámítást a vállalat felelős képviselője kell aláírja s az a való tényeken kell alapuljon s a reális tényezőket s az alább megengedett törvényes hasznót kell feltüntetse. Az árszámításhoz csatolni kell az előállításához szükséges nyersanyagok beszerzési költségeit igazoló összes iratokat.

A nagyiparban és az egyes kereskedelmi ágakban megengedett

haszonkulcs a következő: Cukoripar 6, olajipar 5, malomipar 6, sütőipar 3 százalék. Textilipar: gyapjúipar 6, pamutipar 6, szövőipar 5, műselyem 6, kenderfeldolgozó 6 százalék. Fémipar 6, papír 5, vegyipar 3, üvegipar 5, építőipari cikkeket előállító ipar 6, aszfaltfelmegyártóipar 3, bőripar 6, faipar 7, leparlóipar 7 százalék.

A fentemlített összes iparágakban szállítási díjban 6 százalék számítható.

A KISIPAROSOK ÉS KISKERESKEDŐK HASZONKULCSA

A kisiparosok az alább megállapított hasznót számíthatják fel, amelyben azonban benne kell foglalassék minden üzemi költség, így az adó, illetékek stb. is. Közvetlen viszonteladónak eladott tömegcikkeket után a felszámítandó hasznon legfeljebb 12 százalék, a fogyasztóknak eladott termékek után legfeljebb 20 százalék, míg a különleges rendelkezések és javi-

tások után 25 százalék számítható fel.

A kereskedők által eladott áruk önköltségi árát számlák alapján kell megállapítani és a beszerzési árhoz hozzászámítható a szállítási és árubiztosítási díj, valamint mindazon adók és illetékek, melyek az árut a kereskedő raktárába érkezéséig terhelik. Az önköltségi árhoz a nagykereskedők kiskereskedőknek, vagy iparosoknak eladott áruik után 7 százalékot, a kiskereskedők a fogyasztóknak eladott áru árához legfeljebb 10 százalék hasznót számíthatnak hozzá.

Az élelmiszerek csoportjába nem tartozó termékeket árusító kiskereskedők a fogyasztóknak eladott áru után 19 százalékot számíthatnak. Kivételt képeznek ez alól a haszonkulcs alól azok a cikkek, amelyeknek törvényes árát az árak megállapítására hivatalos helyi hatóságok már megállapították. Kicsinyben és nagyban eladással egyaránt foglalkozó

kereskedők katonai, állami és közhasznú intézmények, valamint az ellátószerveknek eladott áru után 7 százalékot számíthatnak fel.

A haszonkulcs kiszámításának helyességét a kereskedelmi és iparügyi minisztérium szervei ellenőrzik. Az élelmiszereket, ital- és ételnevelőket kiszolgáló helyiségek haszonkulcsát továbbra is a helyi hatóságok állapítják meg.

Az átmeneti időszakban az új rendelkezések alkalmazásáig a nagyipari termelőknek joguk van a rendelkezésükre álló árukészlet árát az 1938-as árban megállapítani. Ehhez legfeljebb százszázalékos többletet számíthatnak hozzá. Ugyanez a jog illeti meg az árukészlettel rendelkező kereskedőket is, abban az esetben, ha a rendelkezésükre álló árukészlet új árát még nem állapították meg.

Az 1938-as árakat kereskedelmi bizonylatokkal kell igazolni (aból az időből származó számlákkal, könyvekkel, stb.).

A BESZERZŐCSOPORTOK CSAK HIVATALOS ÁRÉRT VÁSÁROLHATNAK

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium az összes vállalatok tudomására hozza a következőket: Az összes beszerzőcsoportok (ekonomátok), amelyek akár élelmiszerekkel, akár kész ipartermékekkel látják el tagjaikat, csak az új rögzített áron vásárolhatnak. A beszerzőcsoportoknak olyan vezetőit, akik a rögzített áraknál többet fizetnek, nemcsak a szabótörvény alapján büntetik meg szigorúan, hanem a drágábban vásárolt árut el is kobozzák és az ekonomátot lezárják és lepecsételik. Szigorúan megbüntetik azoknak az állami, vagy magánkereskedelmi vállalatoknak igazgatósági tagjait és vezetőit is, akik e rendelkezés ellen a legkisebb mértékben is vételenk.

A MEZŐGAZDASÁGI SZERSZÁMOK ÚJ ÁRA

A mezőgazdasági szerszámok új árát a következőképpen állapították meg:

A szabványos fekete kapa, súly szerint 72.80 lejtől 136.50 lejig darabonként. Szabványos csiszolt kapa vagy ásó 84—157.50 lej darabonként. Lapát 107.25—126 lejig darabonként. Ásó-kapa 86 lejig darabonként. Vasvilla 18.90—79.80 lejig darabonként. Fejsze 110 lejig darabonként. Eke minőség szerint 5116—11.480 lejig. Borona minőség szerint 2500—3350 lejig, ekevas kilója 99.76 lej. Nem szabványos gazdasági szerszámok (ásó, kapa, lapát, ekevas) 72.91 lej kilonként. Beilődi gyártmányú láncok különböző nagyságban 67.50 lejtől 91.50 lejig kilonként. Elektromos forrasztású láncok, kilonként 65.50—78.50 lejig.

HOGYAN KÉRHETIK A KISIPAROSOK FORGÓTŐKÉJÜK BEVÁLTÁSÁT

Azok a kisiparosok, akik üzemi műhelyük forgó tőkéjéről nem nyújtottak be beváltási nyilatkozatot, augusztus 21-ig beryújtják ezt a nyilatkozatot, csatolva hozzá fizetéses alkalmazottaik 1917. évi június iavi fizetési jegyzékét, amelyet az illetékes pénzügyigazgatóságnál, illetve adóhivatalnál kell láttatni. A pénzügyigazgatóságnál, illetve az illetékes beváltóközpont cserélt be ilyen kisiparosok forgótőkéjét a fizetéses alkalmazottainak a folyó év június havában kifizetett összeg erejéig az új stabilizált lejtőre. A forgó tőkének ez az átcsere-tése teljesen független attól a személyenkénti 3.000.000 lej összegig szóló beváltástól, amelyre mind a munkaadó kisiparosoknak, mind fizetéses alkalmazottainak egyenként mint fizikai személyeknek joguk volt

HOGY KELL KIFIZETNI AZ AUGUSZTUSI FIZETÉSEKET

Az Országos Szakszervezeti Tanács a stabilizációval kapcsolatban a fizetéses alkalmazottak augusztusi fizetésének folyósításáról a következő tájékoztatót adta ki:

a) Azokat a fizetéseket, amelyeket a szokás szerint augusztus 15-én, vagy ezután kellett volna kifizetni, az alkalmazottak augusztus 20-án kapják meg a régi fizetés értékének stabil lejben való felszámításával.

(Például egy alkalmazott, aki nek augusztus 1 és 15. közötti munkájáért 3 millió lejt kellett volna kapni, augusztus 20-án 150 lejt kap.)

b) Azok a vállalatok, amelyek alkalmazottakat augusztus 15-én 3 óra után fizették ki régi nemstabil lejben, megszegték a törvényes utasításokat, s ezért az alkalmazottak kérésére kötelesek visszavonni a régi lejben kifizetett összeget és a fizetést az a) pontban megjelölt módon folyósítani. Azok az alkalmazottak, akik augusztus 1 és 15. között szabadságra mentek, s akiknek szabadságideje meghaladja augusztus első 15 napját és akik előre az egész szabadságidő tartamára régi lejben kapták meg fizetésüket augusztus 15-e után a szabadságot napokra a stabil lejben megállapított fizetéseket kapják. Ebből az összegből levonandó az augusztus 15-e utáni időre előleg képpen felvett fizetés átszámított, új lejben való ellenértéke.

c) Az augusztus 15 és 31-i időre eső teljes fizetést az újonnan megállapított bérek alapján stabil lejben kell folyósítani.

A stabilizált lej vásárlóerejének megőrzése érdekében az Országos Szakszervezeti Tanács felhívja az összes fizetéses alkalmazottakat, hogy ebben az időszakban a lehetőség szerint csak a legszükségesebb kiadásokra szorítkozzanak, mert ezzel hozzájárulnak a normális pénzforgalom megvalósításához és a pénz spekulatív célokra történő összegyűjtésének megakadályozásához. Az augusztus 15—31. időszakra járó fizet-

Harc a stabilizált lejért

A városi és falusi dolgozónak egyforma érdeke, hogy közös erővel akadályozzon meg minden spekulációt

Egy banival se többet a hivatalos árnál!

A stabilizáció első napjait éljük. A lelkes izgalom még nemült el. Ország-szerre a falvak és városok dolgozói a széles néptömegek javára sikerrel végrehajtott pénzügyi és örményes tudatával álltak munkába. Az elmúlt napokban az ország minden részéből népgyűlések küldik üdözlő távirataikat a kormány, a Kommunista Párt és a pénzügyminisztérium felé.

Amikor Románia dolgozói határtalan lelkesedéssel fogadták a jó pénzt, tudták, hogy stabilizált pénzünk értékének megvédéséért könyörtelen, ádáz harcot kell folytatni mind-azok ellen, akik a stabilizált lej hitelét spekulációs, reakciós birrozással és ténykedéssel próbálják aláásni.

A Román Kommunista Párt javaslatára és élen járó részvételével végrehajtott pénzügyi és gazdasági életünk helyreállítása terén nem jelenti a gazdasági erőfeszítések végső pontját, hanem kezdete azoknak a feladatoknak, amelyek a jövőben kell elvégzeznünk.

Nincs megállás! De ez a hatalmas kezdeti lépés, amely javunkra, a dolgozók javára történt, megköveteli, hogy mi magunk mozgósítsuk minden erőnket megvédeni a stabilizált új lejt. Azok, akik az elmúlt három esztendő alatt igyekeztek ránk hártani minden terhet, akik örökösből és csevegésekből harácsolták össze rablott vagyonukat s mi magunk és gyermekeink szája alá jutott a sovány kenyér, ők dáródtok minden munka nélkül — most, hogy a végtet harangozzák aljas spekulációs, üzérkedő, szaroló manővereknek, mindent meg fogunk próbálni, hogy pénzünk értékállóságát megőrizzük. Ott vannak szövetségeseik is, a reakció néppellenes birodalmi, akik tisztában vannak ezzel, hogy a falusi és városi dolgozók javára megvalósított stabilizáció döntő erővel megállírdította demokráciánkat, tehát lepten-nyomon meg fogják kísérelni, hogy pénzünk hitelét aláássák, mert bar-

dabandázásaiknak, politikai fecsegéseiknek senki sem ad már hitelt.

A VÁROSI DOLGOZÓK,

munkások, tisztviselők s egyéb értelmiségi foglalkozásnak a pénzügyi stabilizációval és az ezzel kapcsolatos új fizetésekkel olyan körülmények közé kerültek, hogy munkájuk után biztosítva van nyugodt megélhetésük. A városi dolgozó rétegek saját bőrükön érezték — három esztendője nélkülözve —, hogy mit jelent számukra az infláció és az inflációval spekuláló üzérkedők, feketézók rablogászkodása.

A dolgozók megegyszer nem akarják a mamutvagyonokat harácsoló üzérkedő kénye-kezdőnek kitenni magukat. De hogy ez valóban megtörténhessék, mindenkinek kivétel nélkül részt kell vennie abban a harcban, amely kiméletlenül, irgalmatlanul megindult a spekulánsok ellen. Egy banival sem szabad többet fizetni a megszabott árnál! Le kell lépelnünk s a hatóságok kezére adni nemcsak azokat, akik lelkiismeretlenül még ma is — a tisztességes hasznon biztosítása mellett is — hatósági áron felül akarnak eladni, hanem azokat is, akik hajlandók a magasabb árat megfizetni.

Miünk ez a pénz, magunknak kell megvédeni. A hatóságok munkája nem lesz eredményes, ha a lakosság szívetlenségekkel saját érdekében, demokráciánk javára nem veszi ki részét a küzdelemből. De ott kell állnia a küzdők sorában a tisztességes kereskedőknek és kisiparosoknak is, mert a megállapított árakhoz rögzített haszonkulcs mai értékű pénzünkben megfelelő hasznót, keveset biztosít számukra is.

A DOLGOZÓ FÖLDMŰVÉSEK,

akik két kezük munkájával élnek, nem kisebb örömmel fogadták a pénzügyi stabilizációt, mint a városiak. Az a falusi spekuláns, aki kizsigerelte fekete áruval a városi fogyasztót, kenyszerű a börtönbe küldeni, a földművesről is. Itt az ideje legyen a tisztázásnak, melyek

annak, hogy a szegényparasztok összefogva a városi dolgozókkal, gazdasági téren is közös harcot folytasson életszínvonalunk jobbításáért. Falusi testvéreink meg kell akadályozzák ott a helyszínen, hogy a spekulánsok, élelmiszerüzérek újra felüssék a fejüket. Tudnia kell minden falusi dolgozónak, hogy a pénzügyi stabilizáció nemcsak a pénz értékének rögzítéséből áll, hanem az árak megállapításánál is a dolgozók érdekeit helyezi előtérbe, amikor az iparcikkek árát új állapították meg, hogy azokat megvásárolhassák a földművesek is. De az iparcikkek árát csak úgy lehet rögzítve tartani, ha a legkiméletlenebb módon megakadályozzuk az élelmiszerárak törvénytelen emelését, ha gátat vetünk mindenfajta üzérkedésnek. Tehát a földműveseknek is a legelsőrendűbb érdeke, hogy harcot folytasson a stabilizáció elleneségei ellen, mert csak az árak betartásával lesznek számára is elérhetőek a mezőgazdasági munkában annyira szükséges és eddig elérhetetlen iparcikkek.

EGYÜTT VEDJÜK MEG PÉNZÜNKET

téhat, mert mindannyiunk közös érdeke: városi és falusi dolgozóknak egyaránt. Falvakon és városokon munkánkat a dolgozó nőnek, tisztviselőnek, iparosnak, tisztességes kereskedőnek és háziasszonynak résen kell lenni, hogy kivédjük a spekulánsok és reakciók minden alkalmunkját, amely életszínvonalunk emelkedését akarja tönkretenni.

Nem fog sikerülni! Meg kell törnie éberségünkön. Vissza fogunk verni minden támadást, amely a pénz, a nép pénze, a dolgozó nép élete ellen irányul. És ezt a harcot ki fogjuk szívesen, hogy míg egyfelől pénzünk értékállóságának megtartásáért harcolunk a spekulánsok és reakciók ellen, ugyanakkor munkahelyeinken fokozni fogjuk a termelést, a munkafegyelmet és kiebrudaltunk mindenkit, aki a termelést akadályozza. Itt az ideje legyen a tisztázásnak, melyek

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.

Távbeszélő: 258.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR

Postacsekkszám: 40.625

A hazatérő székely gyermekekért!

A Magyar Népi Szövetség központi nőbizottsága értesíti az érdekelteket, hogy a Magyarországon nyaraló erdélyi gyermekek augusztus 20-á és 28-á között utaznak haza Kolozsváron keresztül. Azok, akik meg szeretnék ajándékozni az átvonuló gyermekeket, adományukat juttassák el a Magyar Népi Szövetség helyi szervezetéhez, Farkas-utca 7 szám alá.

MENNYI AZ ÚJ KAMATLÁB?

A Nemzeti Bank hivatalos közleménye szerint augusztus 15-től kezdve a hivatalos kamatláb a következő: kereskedelmi és ipari kölcsönöknél 7 százalékos, a Nemzeti Szövetkezeti Intézet, az INCOOP utján folyósított mezőgazdasági kölcsönök után 5 százalékos, más bankok közvetítésével nyújtott ilyen kölcsönök után 6 százalékos, szőlőtermelők, rizstermelők és zöldségtermelők részére nyújtott kölcsönök után 7 százalékos, beszerzőcsoportok (ekonomátok) kölcsönöknél 5 százalékos, az elemi cépasóktól (árvíz, aszály) sujtottak részére a segélyező szövetség utján nyújtott kölcsönök kamatlába 5 százalékos, míg a lombardkamat 8 százalékos.

URVACSORAI ELŐKÉSZÍTŐ IS-TENTISZTELETEK. Egész héten minden reggel fél 8 és délután 6 órakor urvacsorai előkészítő istentiszteletek tartanak a belvárosi református templomban. A délutáni istentiszteleteken biblia-magyarázat is van.

A GYAPOT ÚJ ÁRÁT a földművelésügyi minisztérium a következőképpen állapította meg: A Szövetkezetből importált gyapotpehely ára kilónként 120 lej, míg a parasztyapot, az úgynevezett „Extra hord” gyapot és az ipari gyapot kilója 224 lej.

(*) **HALÁLOZÁSI HIR.** Fájdalommal tudatjuk, hogy Várady Gábor, felejtelen férj és apa folyó hó 17-én délután elhunyt. Temetése a hó 19-én délután 5 órakor lesz a házsongárdi nagykápolnában.

TEHENET LOPOTT Corda Ioan Caragiale-utcai istállójából Kacsó László kolozsvári rovtomultu bűnöző. Letartóztatásakor kiderült, hogy Kacsó László augusztus 6-án szökött meg az ügyészségi fogházból, ahol betörésként kapott 2 évi börtönbüntetését töltötte.

FEHER LISZTET ÖRÖLT FEKETE Maidie Teodor nagybányai molnár és a tilalom ellenére megörölt 225 kiló fehér lisztet a feketepiacon akarta értékesíteni. A lisztet elkobták és a köztisztviselők beszerzőcsoportjának adták szétosztásra, míg a molnárt letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

KI TUD RÓLA? Varga László 23 éves, volt kolozsvári egyetemi hallgató, aki 1945-ben a hazatérőktől Úfában beteg lemaradt. Ertesítést kér édesanyja, özvegy Varga Károlyné Déva, Eminescu-utca 98 címre. — Ferenc József-ről, aki a román hadseregben szolgált a brailai 38-as gyalogezredben. Utóljára a Krimben látták 1944 márciusában. Altilólag a szabastopolai 2-es fogulatórban van. Ertesítést kér Nagy Elek, „Világosság” szerkesztősége címen.

GYILKOSSÁG VAGY SZERENCSETELENSÉG áldozata lett-e Hoffman Viktor közismert bukaresti szövetkereskedő? Erre a rejtélyre igyekszik fényt deríteni a rendőrség részéről bevezetett országos nyomozás és rádiókörzés. A kereskedő Greta nevű feleségével és Roby nevű 6 éves fiacskájával a Nagyvárad melletti Félix-fürdőben nyaralt, ahonnan 10 nappal ezelőtt Mercedes-Benz gyártmányú saját gépkocsiján indult vissza Bukarestbe, ahová azonban eddig nem érkezett meg. A rendőrségnek az a feltevése, hogy a kereskedőt és családját addig még meg nem állapított helyen a gépkocsi szerencsétlenség érte, vagy rablógyilkosság áldozata lett, mert a kereskedőnél hatalmas pénzüsszeg is volt.

Elfogadunk

régilejösszegeket zárolt számlára.

Nagyszombeni Általános Takarékpénztár
Kolozsvár, Szabadság-tér 32. Telefon 408.

„A háboruban a négerék együtt küzdöttek a fehér amerikai katonákkal — mondotta H. Wallace — és a „Fajok megkülönböztetéséről” szóló törvény nem akadályozta meg abban az amerikaiakat, hogy a négereket a frontra küldjék. Ezek a színes katonák a frontról való visszatérésük után most ismét érzik az embertelen törvény súlyát. Kizárják őket az iskolákból, megtiltják a társas helyek látogatását és vérszomjas bandák meglincselik őket”.

Negyvenhat világrekordot szereztek meg két év alatt a szovjet pilóták, vitorázórepülők, léghajósok és modelltervezők. Hivatalosan is elismert nemzetközi repülőrekordot ért el V. Kokinski kirgiz származású repülő, aki féltonnányi áruval megrakott gépével 11.294 méter magasságot ért el.

Attlee alsóházi beszéde elismeri, hogy az Angliának egy évvel ezelőtt juttatott amerikai kölcsön nemhogy segített volna a brit birodalom nehéz gazdasági helyzetén, hanem ellenkezőleg: kölcsönök bizonyult az angol nemzetgazdaság nyakán.

A moszkvai rádió részletesen méltatta a magyar hároméves tervet. Kiemelte, hogy a hároméves terv a magyar nép életkörülatának beszédes bizonyítéka és annak megvalósulása teljes mértékben megszilárdítja a demokrátiát Magyarországon gazdasági helyzetét, anélkül, hogy idegen kölcsönökre kellene támaszkodni az ország függetlenségét.

Bizerta kikötőjének átadása ellenében az amerikai kormány hajlandó lenne nagyobb dollárkölcsönt folyósítani Franciaországnak. Ez a követelés francia körökben nagy felháborodást keltett.

A lengyelországi demokratikus pártok együttműködését erősítette meg a lengyel politikai életben lezajlott tisztogatás, melynek során a reakciós VRN szervezet több földalati csoportjának tagjait letartóztatták. Lengyelországban a két munkáspárt közös gyűléseket tartott Varsóban, Lodzban, Borszlóban és más városokban.

Az angol munkáspárt egyik képviselője — akit Truman elnök az amerikai bronzéremmel tüntetett ki — visszautasította a kintetést és azt írta az elnöknek, hogy nem fogadhatja el azoknak az elismerését, akik a munkásszakszervezeteket és demokratákat üldözik.

Arat- és cséplőgépezetők munkaversenye folyik az Októberi Forradalom 30-ik évfordulójának megünneplésével kapcsolatban. A kirovográdi körzetben 200 arat- és cséplőgépezetők háromszor annyi gabonát arattak le, mint amennyit a munkaterv előírta. A rosztovi körzetben 3000 gépezetű indult a versenyben és naponta egyenként 40—60 hektáron aratták le a termést.

Az USA statisztikai hivatalának közleménye szerint júliusban hat amillió munkanélküli volt. A közlemény megjegyzi, hogy a munkanélküliek száma állandóan emelkedik. Augusztus elejéig újabb harmincezer amerikai munkás vesztette el a munkáját.

Az „Unen” című mongol lap hosszabb cikkben foglalkozik a kínai Kuomintang sajtó rágalm-hadjáratával. A cikk visszautasítja a vádakot, melyek szerint mongol csapatok megsértették a kínai Szin-Can tartomány határát és kínai csapatokat támadtak volna meg. A mongol külügyminisztérium adatokat közöl, hogy éppen a kínai reakció fegyveres alakulatai hatoltak be mongol területre és ott provokációs cselekményeket hajtottak végre.

Braziliában — írja az egyik ottani lap — több mint ötezerre tehető a hatóságok által elbűjtött náci kémek száma, ezenkívül a hitleristáknak két lapjuk jelenik meg, az egyik São Paulóban, a másik Rio de Janeiroban.

Jó eredmények a Balkán válogatott atléták versenyén

KOLOZSVÁR. — A Román Atlétikai Szövetség készülőre a szeptemberi Balkán Atlétikai Olimpiára, vasárnap válogató jellegű versenyt rendezett az Egyetemi Stadionban, amelyen a Kolozsváron tartózkodó Balkán válogatott keret tagjai Calistrat és Biró kivételével valamennyien résztvettek. A versenyen indult a Prágából hazatért Moina, aki a váltófutásban és Sötér is, aki a magasugrásban ért el kitünő eredményt. Lupsa és Dragomir fáradságukra való hivatkozással nem vettek részt a vasárnapi versenyen, amelynek eredményei a következők:

Lassel, Moldovan, Recheanu, Pusch) 54.6 mp.
Férfiszámokban: 100 m. síkfutás: 1. Moarcas 11.4 mp. 2. Mitronescu 11.5 mp. 3. Puskas, 3000 m. síkfutás: 1. Dinu Cristea 9 perc 02.6 mp. 2. Radu Ionita 9 p 14.5 mp. 3. Vladuca 9 p 17 perc, 5000 m. síkfutás: 1. Babos 19 perc 26.2 másodperc. 2. Teodosiu. 3. Anghel. 400 m. síkfutás: 1. Moarcas 51.8 mp. 2. Jecu 52 mp. 3. Pandrea. Diszkoszvetés: 1. Gurau 40.45 cm. 2. Dumitru 40.05 cm. 3. Jansa. Gerelyvetés: 1. Stefan Dc-zsu 51 méter 85 cm. Súlylökés 1. Gurau 13.00 cm. 2. Dumitru. 3. Gyurica. Rudugrás: 1. Baciu 375 cm. 2. Tausz. Magasugrás: 1. Sötér 184 cm. 2. Gyurica 165 cm. Tavolugrás: 1. Gyurica 639 cm. 2. Ruzsa 637 cm. Tausz. 4x100 m. váltófutás: 1. Tausz, Puskas, Moarcas, Moina 44.6 mp. 2. Mitra-nescu Baciu, Zambresteanu, Ger-gely 46.3 mp. Balkán váltófutás: 1. Pandrea, Jecu, Moina, Moarcas 3 p. 31.9 mp. Moina a váltófutásban 200 m-en 21.9 mp-et futott.

Balkán Kupa labdarugómérkőzésen

Nagyország—Bulgária 9:0 (3:0)

BUDAPEST. Az FTC Üllői-uti pályáján 30.000 néző előtt játszott a két ország válogatott csapata. A technikusabb magyar csapat fölényesen győzött Deák 4, Hidegkuthy 3, Nagymarosi és Szilágyi góljaival. A mérkőzést a román Tica Iliescu kifogástalanul vezette.

A Balkán Kupa állása augusztus 18-án:
1. Magyaror. 2 2 0 0 12:2 4
2. Románia 3 2 0 1 13:5 4
3. Jugoszláv. 2 1 1 0 5:4 2
4. Bulgária 3 1 0 2 4:12 2
5. Albánia 2 0 0 2 0:6 0

Dermata—CFR 4:3 (3:0)

Universitatea—Haggibor 6:2 (4:2)

KOLOZSVÁR. — Vasárnap a Dermata-pályán játszottak le a Dermata-CFR barátságos mérkőzést, melyet a börgyári csapat nagy küzdelem után 4:3 (3:0) arányban nyert meg. Góllövők: Frenzt 3, Pápai, illetve Hegedüs 2, Muresán. Czinezar Imre a mérkőzést jól vezette.

Az Egyetemi Stadionon lejátszott Universitatea—Haggibor barátságos mérkőzésen az „U” csapata 6:2 (4:2) arányban győzött Radulescu 2, Roman 2, Husa és Szörényi öngóljával. A Haggibor góljait Binder és Bakos lőtték.

SPORTHIRADÓ

A moszkvai Torpedo csapata első budapesti mérkőzését a Vasas ellen ma, kedden játsza. Victoria szövetkezet—Napodemia 7:1 (3:1). Az Országos Szakszervezeti teniszbajnokság küzdelmei csütörtökön reggel 9 órakor kezdőd-

nek meg a Dermata pályáin. A nagyszabású küzdelemben 13 versenyszervezeti egyesület 130 versenyzője vesz részt. Az országos bajnokság előtt kedden és szerdán ITA—Dermata barátságos teniszmérkőzés lesz a börgyáriak pályáján.

STABIL pénzért olcsó árut

Butort részletre is!

ARTA MODERNA

butorüzet, Kolozsvár, Samuil Micu (Rózsa)-utca 2 szám.
A Nemzeti Bank épületével szemben.

Gyereklágyak Járóka
Gyerekszobaberendezés
Alló fogasok Szalon-
asztalok Székek

Vendéglők teljes butorzata
Modern irodaberendezés
Iskolák, kulturházak,
klubok berendezése

nagy választékban.

THONET-MUNDUS

vilgámarka helyi képviselö.

Vidékre gondosan csomagolva szállítunk.

RÉSZLETRE! RÉSZLETRE!

Stabil lej! Stabil étkezés!

Augusztus 25-től kezdve
3 fogásos menü:

25 lej

Béke-étteremben
(Márctus 6-utca 34 szám)

Étel, ital meg és meg fog visszazödni, hogy minőségileg is visszazöndüljen a helyi állapothat!

AQUINCUM

Széchenyi-tér 20 szám alatt
bizományba vesz és elad:

... katalák, relikvák, bö-röndök, perzsaszőnyegek, porcellánok, cizsliók, bris-tülök, patelenlemezek, hangszerek, rádiók, író-gépek, lestmények, görb-líneket, jégsekrényt.

Börtönbe került, aki többet kért és az is, aki többet fizetett a hivatalos árnál

A 600 lejes férfi szövet, 20 lejes zokni és a 136 lejes női harisnya „prömier”-je

KOLOZSVAR. — A „jó pénz” első vasárnapját lelkesen és bizakodóan ünnepelték meg Kolozsvár dolgozói. Minden jószándéku ember fogadkozott hogy ezután ő is kivieszi részét a harcból.

A Román Kommunista Párt székháza előtt zenekarok, felvonuló munkáscsoportok váltogatták egymást és a Szabadság-tér *Gheorghiu-Dej* nevétől visszhangzott. A szemekben ott csillogott a fogadalom, hogy a harcot végigviszik a teljes győzelemig és kíméletlenül megsemmisítik a társadalom vérszópóinak minden újabb próbálkozásait.

Az események máris igazolták, hogy erre az éberségre szükség van, mert a kemény csapástól elkábult üzérkedők, demokratikus rendünk, a nép ellenségei magukhoz tértek és máris kísérleteznek, hogy aláaknázzák a stabilizációt.

Amíg ezen a verőfényes vasárnapon az eddig nélkülözött dolgozók asszonyai boldog örömmel cipelték haza a tele kosarakat, a munka nélkül arató üzérkedők, feketézők máris folytatni akarták népellenes munkájukat. Ezúttal azonban „fekete vasárnapjuk” volt. Egyik részüket a Gazdasági Ellenőrző Szerv közegei, másokat pedig maga a vásárló közönség juttatott rendőrkézre.

BÖRTÖNBE VELÜK!...

Igy került kézre *Azola* Katalin Kossuth Lajos-utcai pék, aki a kenyeret csak lisztért akarta árusítani. *Viski* Magdolna szászfenesi és *Nicoara* Dávid kolozsvári lakos. Mindketten cigarettával kezdtek meg az üzérkedést. De hurokra került *Borger* Ignác is, aki az élesztővel próbálta meg az árdragítást, *Spanca* Katalin, aki lisztet spekulált és *Nyerges* Anna, aki gyufával üzérkedett.

Együtt került az árdragítóval a börtönbe *Sándor* János, aki *Bozsár* Jánost arra biztatta, hogy ne adja a tojást a megszabott aronhanem kérjen csak nyugodtan többet érte, de bevitték a rendőrségre *Pókafi* Józsefet is, aki két lejjel drágábban vásárolta a tejet.

Ugyancsak letartóztatták *Kiss* Jánosné, aki kapu alatt akarta a csirkét drágábban megvenni az árdragító *Becse* Máriával együtt. *Becse* Mária a hivatalos ár kétszereséért szerette volna eladni csirkéit — és nyakonfogták *Hanes* Mátyást is, aki többet ígért a vajért.

ÉS A MILLIÓSOKKAL SPEKULÁLÓK!

Valamennyi árdragítót, tulfizetőt, kapu alatt vásárlót és árdragításra biztatót a rendőrség átküldte az uzsorabíróságra. Letartóztatásban várják meg ügyük tárgyalását.

A munkanélküli jövedelmek tolvajjai nem tudnak beleilleszkedni abba a gondolatba, hogy ezután nem szerezhetnek munka nélkül vagyonekat a dolgozók verejtékéből és ha ezután enni akarnak, akkor nekik is munka után kell nézniük. Így kerültek a rendőrség kezére *Varga* Lajos és *Kanali* Ferdinánd kolozsvári lakosok, akik a milliós bankjegyeket vásárolták össze, hogy azt — ezideig még ismeretlen uton — beváltásuk. Ügyükben a nyomozás még folyamatban van és valószínűleg büntetésük is rövidesen hurokra kerülnek.

Börtönben elmékedik *Ghirsán* Jakab CFR alkalmazott is, aki 10 lejért vásárolgatta a milliós bankjegyeket.

A felsorolt személyeken kívül még tizenhat személyt tartóztattak le egy nap alatt az ellenőrző közegek; ezek részben árdragítást követtek el, részben pedig drágábban vásároltak. Van köz-

tük több olyan is, aki az uton kapu alatt akarta drágábban megfizetni az árut.

A türelmi idő lejárt. Hatóságaink, az öntudatos fogyasztó közönség segítségével — és ez máris hathatósan mutatkozik — sor-

ra teszi ártalmatlanná azokat a káros elemeket, akik tulfizetéssel árdragítással akarják visszahozni az inflációs időket. Mindezek ellen a legkíméletlenebbül járnak el és a letartóztatottak a börtönben várják meg ügyük végleges elintézését — esetleg a legközelebbi huzsonöt év elmúlását. És ennek igy kell lenni. Nem lehetünk irgalmasak! Ez a harc a magunk és gyermekeink emberi életéért folyik.

TÓTH KALMAN

Lecsap a népitélet

Alig mult el reggel 7 óra. A piac tömve van árusokkal és vásárlókkal. Néhány nappal ezelőtt több volt a vevő, mint az áru, ma megfordítva van, a dolgozók még nem kaptak jó pénzt, kevesen vannak olyanok, akik új guruló lejjel fizethetik ki az árut. A kínálat meghaladja a keresletet. A viszonteladó számára fenntartott sorban a gyümölcsösök egymást igyekeznek tulkiabálni:

— Csak 8 lej a szőlő — kiabálja az egyik portékája árát és szívesen adja olcsóbban 2 lejjel, mint a megállapított összeg, csak vigyék.

A görögdiinne kilóját 2.50 lej helyett 2 lejjel mérik s alig akad olyan háziasszony, akinek kosarában ne lenne egy emberfej-nagyságu diinne.

Tojásból alig volt felhozatal. Ami kevés akadt, hamar elkapkodták. Ugorka feltűnően sok van — muszáj volt leszedni —, hagymát is mérnek bőven a megállapított 4 lejes árban.

A mézárós-sátrak körül nagy a tolongás. A husarakat még nem tudják, de nincs is friss hus. Kolbász és felvágott bőven akad, 90 lej kilója. Hogy miért éppen 90 lej, nem tudni, — az ártáblán nincsen kifüggesztve —, ugy mondják: a husárgyár állapította meg így.

Az egyik sátor előtt egymást lökdösik az emberek. Zsirt mérnek a sátorban, 53 lejjel kilóját. A tömeg nagy, a zsirt kevés. Az egyik sor elején álló vásárló javaslatot tesz az eladónak, hogy csak 10 dekánt mérje a zsirt. A sor végén megelégedéssel fogadják az indírványt. Állunk és nézzük a zsirkiosztást. A

Hosszu-utca felől egy jólöltözött ur közeledik. Megáll a zsirt várakozó tömeg mögött, lábujjhegyre ágaskodik. Rövid szemle után visszaereszkedik, kotorász a zsebében, kihuz belőle két ropogós huszast, beljebb furakodik a tömegbe és harsány hangon megszólal:

— Mérijen nekem is egy fél kilót és nem kell a pénzből vissza — mondja az elegáns ur. Miközben a pénzt a hentes felé nyujtja.

Kinyujtott karja, kezében a két ropogó huszassal nem sokáig lóg a levegőben, mert zsirt ugyan nem kap, de ürleget annál többet. A sorban álló emberek rávetik magukat a tulfizetőre, akinek csak nehezen sikerül szakadozott ruháját és börtöt megmentenie.

A HÁZIASSZONYOK NEM HAGYJÁK MAGUKAT

Az egyik kapu alatt olajat mérnek, a megállapított ár helyett 80 lejért mérik literét. Amikor a falusi asszony kimondja az árat, a vásárolni akaró háziasszony megperdül, egy istentelen pofont leken, kifordul a kapun s egy pillanat se telik el, már is ott van egy rendőrlé. Az iszai mindkettőjüket. A falusi asszonyt az árdragításért, a másikat meg a pofon miatt. Távozóban a háziasszony hátraszól a visszamaradt kíváncsiszókodóknak:

— Nem baj semmi — mondja — erősen a szívemből jött.

A kereskedők a szokott 9 órai nyitási helyett már 8 órakor felhúzzák a redőnyöket. A kirakatok üresek, vagy éppen

rendezgetik azokat. Kilenc óra tájban kap szája a hír a kereskedők körében: meg vannak az új árak, az alap az 1938-as ár, hozzáadva a megállapított százalékat.

ÚJ ÁRAK A KIRAKATOKBAN

A hirre — néhány perc elteltével megérkezése után — a kirakatokban máris megjelennek az árcédulák. Elsőnek az „ABC” áruházban függesztik ki az új árakat. Az előrendű női gyapjuszövetre 388 lej irnak ki, egy jóminőségű férfi szövetre 600—700 lejes árcédulát tűznek, de van olyan szövet, amit már 500 lejért is adnak méterenkint.

A női harisnyák ára igen változó. 136 lejtől 250 lejjig minőség szerint, a férfi zokni darabja 20—30 lej, női zoknit már 16 lejért is lehet kapni.

Árukészlet bőven van, a textilkereskedésekben mennyiségig tornyosuló szövetvegek várnak eladásra. A cipőkereskedésben most csomagolják ki az árut. Az árak egyelőre ismeretlenek.

A „Victoria” szövetkezet fiókjai tömve vannak áruval. Textilnemű van bőven, élelmiszer, ugy látszik kifogyhatatlanul sok. A forgalom egyelőre kicsi, az embereknek még nincsen pénzüik.

— Majd lesz — mondja az egyik kereskedő — megindul a forgalom és újra megindul a tisztességes kereskedelem.

Amikor elbucszunk egymástól, szerényen megkérdezi:

— Nem tud egy huszast kölcsön adni?

SZÉKELY GYORGY

Augusztus 17-én életbeléptek az új vasúti személyszállítási díjak

BUKAREST. — Augusztus 17-től, vasárnaptól kezdve a CFR összes vonalain életbeléptek a stabilizált, új lejjel számított személyszállítási díjak, amelyek személyvonatokon, osztályok szerint, a különböző kilométer-távolságokra a következők:		101—120	760	560	380	1901—2100	4760	3580	2380
		121—140	880	660	440	2101—2300	4920	3700	2460
		141—160	1000	740	500				
		161—180	1120	840	560				
		181—200	1240	940	620				
		201—250	1440	1080	720				
		251—300	1600	1200	800				
		301—350	1800	1360	900				
		351—400	2000	1500	1000				
		401—500	2360	1760	1180				
		501—600	2720	2040	1360				
		601—700	3080	2320	1540				
		701—800	3320	2480	1660				
		801—900	3520	2640	1760				
		901—1000	3760	2820	1880				
		1001—1100	3960	2980	1980				
		1101—1300	4120	3100	2060				
		1301—1500	4280	3200	2140				
		1501—1700	4440	3340	2220				
		1701—1900	4600	3440	2300				

Milyen árfolyamon váltja be a Nemzeti Bank a külföldi pénznemeket és az aranyérméket?

Nem kell beszoigáltatni az aranyból készült ékszereket és az egyházi kegytárgyakat

BUKAREST. — A külföldi valuták és az arany beszoigáltatásával kapcsolatosan a Nemzeti Bank az érdekeltek tudomására hozta, hogy az augusztus 15-től számított 15 napon belül mind a pénzügyi központjánál, mind vidéki fiókjainál és ügynökségeinél beváltják az alább felsorolt külföldi valutákat és azok hivatalos ellenértékét az új, stabilizált lejjel a következő árfolyamokon fizetik ki:

Napoleon-arany 1014 lej, amerikai dollár 150 lej, aranydollár

253 lej, papír angol front 605.40 lej, angol aranyfont 1232 lej, francia frank 1.25 lej, cseh korona 3 lej, belga frank 3 lej és 50 bani, svájci frank 34.88 lej.

A magyar forintot a Nemzeti Bank egyelőre nem fogadja el leltéként és beváltásra sem. A magyar valuta elfogadására és ellenértékének kifizetésére később történik intézkedés.

Be kell szolgáltatni beváltásra az egyiptomi fontot, a palesztinai és a török fontot, melyek beváltási kulcsát még nem közölte a

Román Nemzeti Bank.

Nem történt intézkedés még az új lengyel zloty, a bolgár leva, jugoszláviai dinár, az északkeurópai államok pénzemeinek, tehát a dán, norvég és svéd korona, valamint a szovjet rubel beszoigáltatásáról, illetve beváltási árfolyamának megállapításáról sem.

Az aranypénz beszoigáltatásával kapcsolatosan a Nemzeti Bank hivatalosan közli, hogy a román jubileumi aranyérméért (medalia jubiliara) 975 lej fizet.

Az elterjedt téves hírekkel

KOLOZSVAR. — Az USIC a stabilizációval kapcsolatos új helyzet megbeszélésére vasárnap délelőtt nagygyűlésre hívta össze a kereskedőket, kik zsufoolóságig megöltölték a kereskedelmi és iparkamara dísztermét.

A gyűlést *Milea* Silviu dr., az USIC elnöke nyitotta meg, aki beszédében a stabilizáció jelentőségét vázolta, rámutatva arra, hogy azt elsősorban a dolgozók érdekeinek szem előtt tartásával valósították meg. Felhívta a kereskedőket, hogy a kormányhoz ezt a hatalmas s az ország minden polgárának jóléte szempontjából létfontosságú intézkedését minden erejével támogassa. Bebizonyítva ezzel mindazt, hogy a kormány célkitűzéseit magáévá teszi, mind azt, hogy a dolgozó réteg támogatásával beilleszkedik az új gazdasági rendszerbe. A kereskedők nevében örömmel üdvözölte a stabilizáció megvalósítását, amely megteremti a kereskedők részére a törvényes keretek közé való maradéktalan beilleszkedés lehetőségét s felhívta a kereskedőket, hogy mindnyájuk közös érdekében *kiszöböljék ki maguk közül a spekulánsokat s mindazokat, kik a stabilizáció sikerét aláásni akarják.*

Milea elnök nagy tapsal fogadott beszéde után *Weiss* Rudolf, az USIC alelnöke, ismertette a stabilizációs törvénynek a kereskedőkre vonatkozó rendelkezéseit. Közölte az USIC központjától kapott értesítéseket, valamint az új árak megállapítására adta meg a szükséges felvilágosításokat, felhívta a kereskedőket, hogy ne adjanak hitelt a számtalan alaptalan híreknek.

Bokor Károly dr., az USIC jogtanácsosa: a fizetésekre, a pénzbevitelre vonatkozó rendelkezéseket, valamint a 252. számú gazdasági ellenőrzésre vonatkozó törvényt ismertette. Felhívta a kereskedőket, hogy fogadják meg, melyet a muljban önhibájukon kívül nem tudtak maradéktalanul betartani, ismételjék meg s most, midőn a stabilizáció erre lehetőséget ad, annak sikere, saját nyugalomuk s az ország érdekében határozzák el: a jövőben nem vesznek s nem adnak felárlal árut és maguk fogják bejelenteni az olyan eseteket, midőn e régi ártos rendszer felévesztését valaki megkísérelné.

A megjelentek nagy tapsal üdvözölték az előterjesztést s *Mund* Vilmos főtitkár javaslatára határozatilag kimondták, hogy a jövőben nem vesznek s nem adnak felárlal árut s a törvényes árakat a legszigorubbán betartva fogják bebizonyítani, hogy az ország gazdasági, ujjáépítésének munkájából a kereskedők — a dolgozók mellett haladva — kivesszük részüket.

Több hozzászólás után az ünnepi hangulatban lezajlott nagygyűlést *Milea* dr. bezárta, majd az USIC küldöttsége felkereste dr. *Porumb* vármegegyi gazdasági főellenőrt, akivel közölte a kereskedők határozatát s ezzel kapcsolatban több felmerült kérdést tisztázott a gazdasági főellenőrrrel.

szemben, amelyek szerint az arany beszoigáltatása során az aranyból készült ékszereket is be kell adniok a tulajdonosoknak, közöljük, hogy az aranyból készült különböző ékszereket, mint: jegygyűrűk, aranyórák, fülbevalók, nyak-és óraláncok, melltűk, cigaretta-tárcák és inggombok, dísztárgyak, aranyérmék, aranyból készült evőeszközök és az egyházi kegyeszek, kelyhek, stb. nem kell beszoigáltatni, mert ezek mentesek a Nemzeti Banknak való átadás alól.

Nem kell beszoigáltatni az aranyból készült nyakékeket, fejdíszeket és a muzeális aranypénzeket sem. Be kell azonban szolgáltatni azokat az ékszereket, amelyeket az 1800. év után kibocsátott akár román, akár külföldi aranypénzekből állítottak össze.

Az augusztus 15-től számított két héten belül a Nemzeti Banknak beváltásra átadott külföldi valutáknál és aranypénzeknél nem kutatják, hogy a tulajdonos hogyan, milyen körülmények között jutott a külföldi pénzhez, vagy aranyhoz. E határidő letelte után azonban nemcsak az érték elközbizásával büntetik a külföldi valuták és aranypénzek rejtőzéstét, hanem hosszabb időre szóló szabadságvesztéssel és kényszer-munkával is sújtják.

A mi ügyünk igaz: szabad nemzet akarunk lenni!

— mondotta Indonézia elnöke, a köztársaság második évfordulóján

Az indonéz nép vasárnap ünnepelte az Indonéz Köztársaság kiáltásának a második évfordulóját. A fővárosban és a nagyobb városokban gyűlések voltak. A köztársasági elnök ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy két év óta most fenyegeti legnagyobb veszedelem Indonéziát.

— A lelke kötöm az egész népnek, hogy a legnagyobb éberséggel és a legszilárdabb éberséggel védelmezze függetlenségét. A mi ügyünk igaz: szabad nemzet akarunk lenni — mondotta.

Az Egyesült Államokban élő

indonézek szintén gyűlést rendeztek a köztársaság második évfordulóján. Felszólalt Indonézia Amerikában lévő külügyminisztere is. Többek között kijelentette, hogy idegen hatalmak semmiféle szövetkezése nem rabolhatja el az indonéz nép szabadságát — mondotta.

A moszkvai rádió newyorki híradása szerint az amerikai tengerészek szakszervezete elhatározta, hogy bojkottálja azokat a hajókat, amelyek Amerikából hadianyagot szállítanak Indonéziába a holland csapatok számára. A szakszervezetnek 90.000 tagja van.

szüneti parancsot a hollandok csak azért adták ki, hogy megőriz- zék a látszatot. Valóságban az el- lenségeskedések fokozódtak.

Az indonéz köztársasági hirszo- lgalat jelenti, hogy kínai önkén- tes dandár alakult a köztársasá- gi erők támogatására.

ene a fejleményre melyet állal- tában első lépésnek tekintenek a szabad görög kormány megalaki- tása felé. Markosz bábornok nyi- latkozata szerint ennek a kor- mánynak a megalakulása, a sza- badságharcosok főhadiszállása ve- szít át a hatalmat.

A belgrádi rádió ismertette a görög demokrata rádió jelentését arról, hogy a görög szabadság- harcok által elfoglalt területeken demokratikus bíróságokat alakíta- nak. Ezek járási és körzeti bírósá- gokra tagozódnak.

Ugyancsak a görög szabadság- hacosok rádiója közli, hogy a néphadsereg tervet dolgozott ki a földreform végrehajtására.

KILENC UJABB HALALOS ÍTÉLET GÖRÖGORSZÁGBAN

A korintosi görög katonaj tör- vénység hétfőn halálra ítélte a peloponezosi EAM-szervezet és a kommunista párt 9 vezetőjét. Az ellenük emelt vád szerint, az el- ítéltek szabotázsselekményeket szerveztek és merényleteket ter- veztek.

A brit parlament 83 tagja levél- ben felkérte a görög királyt, hogy biztosítsa a közegyélelmet a politi- kai foglyoknak. A levél hangsú- lyozza, hogy az angol népet mély megdöbbenéssel töltik el a görög- országi események.

LEGUJABB SPORT

Mexiko válogatottja legyőzte a Ferencvárost

MEXIKÓ-CITY. A Ferencváros labdarúgó csapata utolsó mérkő- zésén Mexiko válogatott csapatától 4:3 arányú vereséget szenvedett. A mérkőzésen Alemen köztársasá- gi elnök is jelen volt.

A DAVIS CUP teniszvilág baj- ság döntőjében a kanadai Monteralban Ausztrália csapata 4:1 arányban győzött Csehszlová- kia teniszesei ellen. A döntőt

Ausztrália csapata a tavalyi világ- bajnok Amerika ellen játszta. AZ EURÓPAI KÖRUTON lévő amerikai atléták augusztus 20-án szerdán, a Magyarország—Albánia Balkán Kupa labdarúgó mérkőzés előtt a magyar atlétákkal mérkő- zésre erejüket Budapestben. A CSEPEL labdarúgó csapata Franciaországban a Marseille Olimpique csapatával 2:2 arány- ban eldöntetlenül játszott.

fizetéséből 15 kiló kenyert vehetett, a mai fizetéséből pedig 300 kilóra is telik.

— A reakció és a spekulánsok nem nyugoznak — jelentette ki.

Elmondta, hogy Vass Horea-uni pékmeszter, akit egyszer árdrágításért már bíróság elé állítottak, újra visszaért a nép érdekében megteremtett stabilizá- cióval: 16 lejért árulta a kenyér kilóját.

— Elmult az idő — kiáltották a fel- háborodott asszonyok — amikor 40 millióért megmentette bőrét a megérde- melte börtöntől...

A szónok elmondta, hogy az asz- szonyok tömegesen keresik fel leveleikkel a különböző politikai szervezeteket és megmondják, hogyan kell harcolni a stabil lejért. Egy asszony megszervezte az egész bérpalota lakóit, ahol lakott és írásban vett ígéretet tőlük, hogy ezentul tejet 5 lejnél drágábban nem vesznek.

MUNKÁNKÉNT, HARCUNK- TÓL FÜGG JOBB JÖVŐNK!

— Asszonyok! — mondotta befeje- zésül — jólétünk, jövőnk, kezünkben

van. Munkánktól, harcunktól és ellátá- rozásunktól függ, hogy újra sirjanak-e éhezni gyermekeink és beesett arccal dolgozzanak munkásaink. Mi a mai na- pon elhatározzuk, hogy harcolni fogunk azért a stabilizációért, amelyet a mi ér- dekeinkért valósítottak meg.

A lelkes tüntető nőgyűlés élteste a stabilizációt és az azt megvalósító Kom- munistá Pártot.

A gyűlés végeztével a CFR és a Der-nata zenekar hangjai mellett zárt sorokban, harcos jelszavaikat kiáltva tüntető felvonulást rendeztek és vonzó magatartásuk, jelszavaik nyomán a Kommunista Párt Szabadság-téri szék- háza előtt már 40.000 főre szaporodott a tüntetők száma.

Az utca-járókelői lelkesedve, tapsolva csatlakoztak a tüntetők mellé és kórú- ban csendült fel a kiáltás: „Harcolunk! Harcolunk!” Kemény munkásszonyok és értelmiségiek karoltva kiáltották: — Le a spekulánsokkal, feketézókkal! — Le a nép ellenségeivel! Éljenek a stabil lej megvalósítói!

Az arany és külföldi valuták beváltása minden megszorítás nélkül történik

BUKAREST. — A hétfő esti adásában a bukaresti rádió újlag közölte, hogy a Nemzeti Bank továbbra is beváltja az aranyat és a külföldi valutákat, a vonatkozó miniszteri bizottsági rendelet ér-

telmében. Beváltják az összes kül- földi valutákat, s a beváltáshoz nem kell vállomást adni arról, hogy az illető hol és mikor szerezte a valutát. A beváltás hivatalos áron történik.

Tóth Géza MNSz képviselő kérte, hogy rendezzék a horthy-rendszer alatt munkaszolgálatot teljesített románok katonai helyzetét

BUKAREST. — A „Scanteia”, a Román Kommunista Párt központi napilapja legutóbbi számában me- leg hangon ismerteti Tóth Géza, a Magyar Népi Szövetség három- székmegyei földműves képviselőjé- nek parlamenti felszólalását.

Tóth Géza az alábbi kérdést intézte a honvédelmi miniszterhez: A 774—1946. számú miniszteri határozat elismerte azoknak az északkeleti lakosoknak a szolgál- lati idejét, akik a magyar hadse- regben teljesítettek szolgálata- t.

Minhogy a román nemzetiségű férfiakban a horthysta-rendszer nem bizott meg és fegyvert sem adott kezükbe, ezeket az északke- délyi románokat munkaszolgálatra hívták be és így a 774—1946. szá- mú rendelet kedvezményeit nem vehetik igénybe. A Magyar Népi Szövetség azt kéri, hogy ezeknek a román munkaszolgálatosoknak is ismerjék el a horthy-rendszer alatt teljesített katonai szolgálati idejét.

Magyar Népi Szövetségi képviselők Budapesten

BUDAPEST. — Kacsó Sándor képviselő, a Magyar Népi Szövet- ség országos alelnöke, Bende Béla és Havadtó Sándor képviselők- kel néhány hetes magyarországi tanulmányutra érkezett Magyar- országra.

A MNSz három képviselőjéről meleg hangon emlékezik meg a Magyar Kommunista Párt köz- ponti napilapja, a „Szabad Nép” és ismerteti a három képviselő munkásságát. A cikk végén Ka- csó Sándor rövid nyilatkozatát közli.

— Nemesek a romániai ma-

gyarság meleg együttérzését, ha- nem a román demokrácia elisme- rését is magunkkal hoztuk — mondotta a „Szabad Nép” munka- társának Kacsó Sándor. — Utol- jára, amikor itt jártunk, szorongó aggodalom töltötte el szívünket, mert láttuk, hogy az ország a katasztrófa útjára lépett. Most bizonyos rajongással és büszke- séggel tölt el bennünket az építés lábában élő ország és meleg test- véri szeretettel látjuk, mint halad- elő a népi köztársasági Magyar- ország felépítése.

Kolozsvár munkás-, iparos és értelmiségi asszonyai fogadalmat tettek, hogy megvédik a jó pénzt, az új lejt

Elhatározták, hogy csak hivatalos árért vásárolnak és leleplezik az üzérkedőket — 40.000 tüntető éltette az értékálló pénz megteremtőit

KOLOZSVAR. — A Kommunista Párt hétfőn délután 6 órakor az Egye- temi Diákház nagytermében nőgyűlést rendezett, amelyen „A demokráta nő és a pénzügyvités” kérdéseit tárgyalták meg.

Már kora délután csoportosan gyüle- keztek a lelkes munkás, iparos és érte- lmiségi nők, asszonyok, leányok. Nem hiányoztak a háziasszonyok sem és har- cos hangjukat hallatták a munkásszóny- ok. A Diákház nagyterme kicsinynek bizonyult a nagyszámú megjelent nők befogadására. Hangszórókat szereltek fel és azok közvetítették a teremből kire- kedt mintegy 15 ezer főnyi hallgatóság- nak a gyűlés lefolyását.

A Diákházban a Dermata és a CFR zenekara felváltva fokozta a hangulatot.

A termet Gheorghiu-Dej ipar- és ke- reskedelmiügyi miniszter képe és harcos jelszavak díszítették. A megjelentek szünni nem akaró lelkesedéssel ünnepe- ltek a lejrögzítést és éltették a Kommunis- ta Pártot, amely annak megteremtését sürgette és megvalósításán eredményesen dolgozott.

CSAK HIVATALOS ÁRÉRT VÁSÁROLHATUNK!

A több mint tizenötezer nő harcos lel- kesedéssel kiáltotta jelszavait és a pénz- rögzítés védelmére tett fogadalmat.

— Egy banival sem adunk többet a hivatalos áraknál! A stabilizáció megvé- déséért harcolunk!

A lelkes nőhallgatók tapsal üdvözöl- ték a gyűlést levezető és azt megnyitó Bojan Agnest, a Kommunista Párt ko- lozsmegyei vezetőségének tagját.

Szünni nem akaró lelkesedéssel éltet- ték a demokráta kormány vezető tagjai- t: Groza Péter miniszterelnököt és Gheorg- hiu-Dej minisztert.

Az első szónok Pelin Elena tanár- nő volt, aki rámutatott azokra a demokra- tikus reformokra, amelyeket kormá- nyunk már eddig megvalósított és ame- lyek mind a nép javát szolgálják. Leg- újabb és fontos ténykedése a pénz rö- gzítése.

Felemlítette, hogy az országban 1929. évben is volt pénzügyvités. Maniu volt akkor a miniszterelnök. Ez a stabilizáció azonban csak elnyomást és gazdasági rabszolgaságot jelentett. Idegen tőke vette kezébe országunk gazdasági irányítását, övő lett a gyufa, a telefon, a vasút, az ipar.

— A mostani stabilizációt — mon- dotta —, ugy csinálta meg a kormány a Román Kommunista Párt javaslatára, hogy az az egész ország összes dolgozóit javára történjék.

— Nem adtuk el magunkat senkinek — mondotta — és nem lettünk hibéresei idegen kizsákmányoló hatalmak érde- keinek.

Rámutatott arra, hogy a termelés egy- re fokozódik, a termés jó, az adó pedig fedezi az államháztartás kiadásait. Ki- fejtette, hogy ma a bérek és az árak közötti különbség a munkásság életszin- vonalának emelését szolgálja, megszűnik az arany és az idegen valutával való üzérkedés és az ipari hivatalok gondos- kodnak arról, hogy az áru eljusson azok- hoz a fogyasztókhoz, akik ezért a pénz- rögzítésért harcoltak és szentvedtek.

— Tiszteljük az új árakat — hang- sulyozta —, ha meg akarjuk őrizni a stabilizációt!

A terem és a Diákház előtt álló nők nagytömege ütemesen kiáltotta:

— Harcolni akarunk! Harcolni aka- runk!

ELSEPERJÜK A FEKETE- PIACOT!

Egy hang a tömegből:

— A fekete piac megbuktatása tőlünk függ! — és a gyűlésen megjelentek es- küknél fogadták meg: — „Akarjuk ezt a harcot!”

Pelin Elena hangsúlyozta, hogy a sta- bilizáció alapfeltétele az árak betartása és a takarékoskodás. Emlékeztetett arra, hogy a reakció meg akarja semmisíteni a demokráciának ezt az új, értékes erede- ményét. A kolozsvári kísérletezők szám- szerint 16-an már a rendőrség fogdáiban ülnek, mert a hivatalos áron felül akart- tak árusítani és azért is, mert a bevál- tással kapcsolatban üzérkedtek.

Lučars Polixénia munkásnő, a gyűlés magyaryelvű szónoka, az anyák nevé- ben üdvözölte a pénzügyvitést.

— Hálátel szívvel gondolok kormá- nyunk intézkedésére és a Kommunista Párt munkájára, mert sokezer sápadt- arcú munkás és dolgozó gyermekét men- tették meg az éhhaláltól és a mezelen- ségtől.

Harcba hívta az asszonyokat, hogy többé ne lánssanak sírószemű anyákat.

— Nem elég megteremtteni a stabil lejt — mondotta — hanem azt meg is kell őrizni!

Rámutatott, hogy eddig a munkás havi

APRÓHÍRDETESEK

Előfizetési díj egy óra: 120 lej.

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szög) 20 lej. Állást keresőknek 10 szögig 15 lej. Cim a kiadóban és jelígy hirdetésenként 5 lej. pótdíj fizetendő. Szöveg-hirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenként 4—5 lej. Házasság—levélzés 5 lej szavankint. Nyilvánt. szavankint 10 lej.

szeket, tüket, kötőgépeket. Weisz gépke- reskedő, Horea-ut 82. 6481

MAGAS áron vásárolok férfi és női ruhanevet, tülkibátort, perzsaasszonygejt és varrógépeket. Weisz, Malom-utca 10. 6298

ALLAST KAPHAT

KERESEK Bukarestbe jól főző vándor- nest. Értkezni Kinizsi-utca 3 alatt. F. NAGYOB kert őrzésére 333 keresek. Cim a kiadóban. F.

AZ Erdélyi Népi Kárpát Egyesület Torda-hasadéki menházához kezelő ke- res. Jelentkezni az ENKE Jókai-utca 2 szám alatt, délután 10—12 és délután 5—7 óra között.

F. MEGBIZHATÓ bejárónő keresetk. Trefort-utca 9. Halászné. Jelentkezni 3—5-ig. 6899

KULONTELEK

MENYASSZONYI ruhák, fátylak, kizsákmányoló kikölcsönzése a „Dahlia”-ban, Horea-ut 35. F.

KÉT vagy három középsikolós fiut jómódu szülőktől teljes ellátásba elfoga- dok az új iskolai szezonra, természetbeni fizetés ellenében. Cim a kiadóban. Gr.

RÁDIOJAVITÁS garanciával. Vétel, eladás, csere. Hanglemes újdonságok. „Atlas” papírútlelet cenzorátlya, Kolozs- vár, Szabadság-tér 22. 6539

ELVESZETT a Zecshenyi-téren Gör- gényi Zsuzsa névre szóló igazolványok. Megtaláló juttassa el Bányász-utca 70 szám alá. Gr.

KÉT-három iskolagyermeket felve- szek élelmi szer ellenében teljes ellátás- ra, házpart-utja 7, emelet. Kovács. Gr. ELVESZETT 15-én reggel egy számár a Dohány-utca 26 alól. Megtaláló vagy nyomavezető jutalom. Réteszló. F.

Névem,
dr. Bartha Madárné
fogorvosi rendelőjé,
Dózsa György-u. 4 sz. alatti régi helyiségében átvettem. Kérem pácienseit, hogy bizalommal keressenek fel.
Horváth Berta
állami vizsgázott fogász

ADAS-VÉTEL

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, tö- megbejelent legmagasabb áron veszek. Erős, Dévid Ferenc-utca 12. F.

VESZEK a legmagasabb napi áron mindenféle férfi és női varrógépeket, var- rógépeket, varrógéplábakat, alkatrés- zeket.

Veszek búktrököket
40—77 cm átmérőig gőzölt búktröt
I. o. tölgyparkettot
II. o. tölgyparkettot
I. o. tölgyparkettot
I. o. tölgyparkettot

„THAZIR” Bukarest, Smárdan- utca 15, III. emelet, IV. tahrész. Telefon 5-65-22.